

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ МИКОЛАЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМ. В.О.СУХОМЛИНСЬКОГО»**

**ЦИКЛОВА КОМІСІЯ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНОГО
ТА ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОГО НАПРЯМУ ПІДГОТОВКИ (ВИПУСКОВА)**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор

«31» серпня 2022 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ»**

освітньо-кваліфікаційний рівень

молодший спеціаліст

галузь знань

23 Соціальна робота

спеціальність

231 Соціальна робота

2022 – 2023 навчальний рік

Розробник: Рукінова Світлана Сергіївна, викладач вищої категорії циклової комісії економіко-гуманітарного та загальноосвітнього напрямку підготовки ВСП «Фаховий коледж МНУ імені В.О.Сухомлинського»

(підпис)

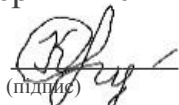
С.С.Рукінова

(прізвище та ініціали)

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії економіко-гуманітарного та загальноосвітнього напрямку підготовки протокол.

Протокол № 8 від «30» серпня 2022 року

Голова циклової комісії

(підпис)

Мікрюкова К.О.

(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 23 «Соціальна робота» <small>(шифр, назва)</small>	Варіативна
		Рік підготовки: 4-й
Загальна кількість годин – 120	Спеціальність 231 «Соціальна робота» <small>(шифр, назва)</small>	Семестр 7-й
		Лекції 40 год.
		Практичні, семінарські 32 год.
		Самостійна робота 48
Тижневих годин: аудиторних – 4	Фаховий молодший бакалавр	Вид контролю: іспит

Мова навчання – українська

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 120 год.: 72 год. – аудиторні заняття, 48 год. – самостійна робота (60%~40%)

Електронна адреса дистанційного курсу на платформі Moodle – <http://moodle.mdu.edu.ua/course/view.php?id=4807>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Мета викладання навчальної дисципліни «Екологічне право»: відповідно до вимог Закону України «Про фахову передвищу освіту» надати студентам базову сукупність інформації та вмінь, що формує в них необхідні вихідні знання про право соціального забезпечення.

2.2. Завдання курсу:

- вивчення правових механізмів функціонування соціально-забезпечувальних відносин;
- ознайомлення з нормативно-правовою базою соціального забезпечення в Україні;
- формування знань та вмінь використання законодавства України з метою захисту соціальних прав людини.

Передумови для вивчення дисципліни: Теоретико-методологічною базою вивчення цієї дисципліни є такі навчальні дисципліни, як: «Основи правознавства», «Галузеве законодавство в соціальній роботі» та ін.

У результаті вивчення курсу студент оволодіває такими **компетентностями:**

Перелік компетентностей випускника	
Інтегральна компетентність	Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів соціальної роботи, та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	СК 2. Здатність використовувати на практиці знання нормативно-правових актів соціальної роботи і соціального забезпечення.

Очікувані результати навчання:

РН 1. Здійснювати пошук, аналіз та оброблення інформації для розв'язання професійних завдань.

РН 7. Застосовувати на практиці нормативно-правові акти з питань надання соціальних послуг.

3.Програма навчальної дисципліни

Програма навчальної дисципліни складається з таких тем:

Кредит 1.

Тема 1. Право на соціальне забезпечення та його гарантії

Тема 2. Поняття, предмет, метод і система права соціального забезпечення.

Тема 3. Джерела права соціального забезпечення.

Тема 4. Принципи права соціального забезпечення.

Тема 5. Правовідносини із соціального забезпечення.

Тема 6. Соціальні ризики.

Тема 7. Окремі види соціальних ризиків.

Кредит 2.

Тема 8. Державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії.

Тема 9. Організаційно-правові форми соціального забезпечення в Україні.

Тема 10. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

Тема 11. Окремі види загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Кредит 3.

Тема 12. Право на пенсію та його реалізація за законодавством України.

Тема 13. Окремі види пенсійного забезпечення

Тема 14. Державна соціальна допомога в Україні.

Тема 15. Порядок та умови призначення і виплати державної соціальної допомоги.

Тема 16. Соціальні послуги.

Кредит 4.

Тема 17. Соціальні пільги як вид соціального забезпечення.

Тема 18. Соціальний захист окремих категорій непрацевдатних громадян.

Тема 19. Медична допомога.

Тема 20. Порядок надання медичної допомоги та здійснення лікування.

4.Структура навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Назви тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	кон	сп
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>
Кредит 1.	30	14	8			8
Тема 1. Право на соціальне забезпечення та його гарантії	4	2	-			2
Тема 2. Поняття, предмет, метод і система права соціального забезпечення.	4	2	2			
Тема 3. Джерела права соціального забезпечення.	5	2	1			2
Тема 4. Принципи права соціального забезпечення.	5	2	1			2

Тема 5. Правовідносини із соціального забезпечення.	4	2	2			
Тема 6. Соціальні ризики.	3	2	1			
Тема 7. Окремі види соціальних ризиків.	5	2	1			2
Кредит 2.	30	8	6			16
Тема 8. Державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії.	8	2	2			4
Тема 9. Організаційно-правові форми соціального забезпечення в Україні.	8	2	2			4
Тема 10. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування.	7	2	1			4
Тема 11. Окремі види загальнообов'язкового державного соціального страхування.	7	2	1			4
Кредит 3.	30	10	8			12
Тема 12. Право на пенсію та його реалізація за законодавством України.	6	2	2			2
Тема 13. Окремі види пенсійного забезпечення	6	2	2			2
Тема 14. Державна соціальна допомога в Україні.	7	2	1			4
Тема 15. Порядок та умови призначення і виплати державної соціальної допомоги.	5	2	1			2
Тема 16. Соціальні послуги.	6	2	2			2
Кредит 4.	30	8	10			12
Тема 17. Соціальні пільги як вид соціального забезпечення.	6	2	2			2
Тема 18. Соціальний захист окремих категорій непрацевдатних громадян.	8	2	2			4
Тема 19. Медична допомога.	8	2	2			4
Тема 20. Порядок надання медичної допомоги та здійснення лікування.	8	2	4			2
Усього годин	120	40	32			48

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Кредит 1.	14
1.	Тема 1. Право на соціальне забезпечення та його гарантії	2
2.	Тема 2. Поняття, предмет, метод і система права соціального забезпечення.	2
3.	Тема 3. Джерела права соціального забезпечення.	2
4.	Тема 4. Принципи права соціального забезпечення.	2
5.	Тема 5. Правовідносини із соціального забезпечення.	2

6.	Тема 6. Соціальні ризики.	2
7.	Тема 7. Окремі види соціальних ризиків.	2
	Кредит 2.	8
8.	Тема 8. Державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії.	2
9.	Тема 9. Організаційно-правові форми соціального забезпечення в Україні.	2
10.	Тема 10. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування.	2
11.	Тема 11. Окремі види загальнообов'язкового державного соціального страхування.	2
	Кредит 3.	10
12.	Тема 12. Право на пенсію та його реалізація за законодавством України.	2
13.	Тема 13. Окремі види пенсійного забезпечення	2
14.	Тема 14. Державна соціальна допомога в Україні.	2
15.	Тема 15. Порядок та умови призначення і виплати державної соціальної допомоги.	2
16.	Тема 16. Соціальні послуги.	2
	Кредит 4.	8
17.	Тема 17. Соціальні пільги як вид соціального забезпечення.	2
18.	Тема 18. Соціальний захист окремих категорій непрацездатних громадян.	2
19.	Тема 19. Медична допомога.	2
20.	Тема 20. Порядок надання медичної допомоги та здійснення лікування.	2
	Разом:	40

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Кредит 1.	8
1.	Тема 1. Право на соціальне забезпечення та його гарантії	-
2.	Тема 2. Поняття, предмет, метод і система права соціального забезпечення.	2
3.	Тема 3. Джерела права соціального забезпечення.	1
4.	Тема 4. Принципи права соціального забезпечення.	1
5.	Тема 5. Правовідносини із соціального забезпечення.	2
6.	Тема 6. Соціальні ризики.	1
7.	Тема 7. Окремі види соціальних ризиків.	1
	Кредит 2.	6
8.	Тема 8. Державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії.	2

9.	Тема 9. Організаційно-правові форми соціального забезпечення в Україні.	2
10.	Тема 10. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування.	1
11.	Тема 11. Окремі види загальнообов'язкового державного соціального страхування.	1
	Кредит 3.	8
12.	Тема 12. Право на пенсію та його реалізація за законодавством України.	2
13.	Тема 13. Окремі види пенсійного забезпечення	2
14.	Тема 14. Державна соціальна допомога в Україні.	1
15.	Тема 15. Порядок та умови призначення і виплати державної соціальної допомоги.	1
16.	Тема 16. Соціальні послуги.	2
	Кредит 4.	10
17.	Тема 17. Соціальні пільги як вид соціального забезпечення.	2
18.	Тема 18. Соціальний захист окремих категорій непрацевдатних громадян.	2
19.	Тема 19. Медична допомога.	2
20.	Тема 20. Порядок надання медичної допомоги та здійснення лікування.	4
	Разом:	32

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Кредит 1.	8
1.	Тема 1. Право на соціальне забезпечення та його гарантії	2
2.	Тема 2. Поняття, предмет, метод і система права соціального забезпечення.	
3.	Тема 3. Джерела права соціального забезпечення.	2
4.	Тема 4. Принципи права соціального забезпечення.	2
5.	Тема 5. Правовідносини із соціального забезпечення.	
6.	Тема 6. Соціальні ризики.	
7.	Тема 7. Окремі види соціальних ризиків.	2
	Кредит 2.	16
8.	Тема 8. Державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії.	4
9.	Тема 9. Організаційно-правові форми соціального забезпечення в Україні.	4
10.	Тема 10. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування.	4
11.	Тема 11. Окремі види загальнообов'язкового державного	4

	соціального страхування.	
	Кредит 3.	12
12.	Тема 12. Право на пенсію та його реалізація за законодавством України.	2
13.	Тема 13. Окремі види пенсійного забезпечення	2
14.	Тема 14. Державна соціальна допомога в Україні.	4
15.	Тема 15. Порядок та умови призначення і виплати державної соціальної допомоги.	2
16.	Тема 16. Соціальні послуги.	2
	Кредит 4.	12
17.	Тема 17. Соціальні пільги як вид соціального забезпечення.	2
18.	Тема 18. Соціальний захист окремих категорій непрацездатних громадян.	4
19.	Тема 19. Медична допомога.	4
20.	Тема 20. Порядок надання медичної допомоги та здійснення лікування.	2
	Разом:	48

8.Форми роботи та критерії оцінювання

Комплексна діагностика знань, умінь і навичок студентів із дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань (КР). Поточне оцінювання (індивідуальне, групове і фронтальне опитування, самостійна робота, самоконтроль). Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння та засвоєння програмового матеріалу, виконання практичних, лабораторних робіт, уміння самостійно опрацьовувати тексти, складання конспекту рекомендованої літератури, написання і захист реферату, здатності публічно чи письмово представляти певний матеріал.

Завданням підсумкового контролю (КР, екзамен) є перевірка глибини засвоєння студентом програмового матеріалу кредиту.

Критерії оцінювання відповідей на практичних заняттях:

Студенту виставляється відмінно якщо студент активно працює протягом усього заняття, дає повні відповіді на запитання викладача у відповідності з планом практичного заняття і показує при цьому глибоке оволодіння лекційним матеріалом, знання відповідної літератури та законодавства з питань обліку та оподаткування, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з даної проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал, аналізувати явища й факти, робити самостійні узагальнення й висновки, правильно виконує навчальні завдання.

Студенту виставляється дуже добре за умови дотримання таких вимог: студент активно працює протягом практичного заняття, питання висвітлені повно, викладення матеріалу логічне, обґрунтоване фактами, з посиланнями на відповідні нормативні документи та літературні джерела, висвітлення питань завершене висновками, студент виявив уміння аналізувати факти й

події, а також виконувати навчальні завдання. Але у відповідях допущені неточності, деякі незначні помилки, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу, нечітко виражене ставлення студента до фактів і подій або допущені 1—2 арифметичні і 1—2 логічні помилки при розв'язанні задач.

Студенту виставляється добре за умови дотримання таких вимог: студент активно працює протягом практичного заняття, питання висвітлені достатньо повно, викладення матеріалу логічне, обґрунтоване фактами, з посиланнями на відповідні нормативні документи та літературні джерела, висвітлення питань не повністю завершене висновками, студент виявив уміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання. Але у відповідях допущені неточності, деякі незначні помилки, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу, нечітко виражене ставлення студента до фактів і подій або допущені 3—4 арифметичні і 2—3 логічні помилки при розв'язанні задач.

Студенту виставляється достатньо в тому разі, коли студент у цілому оволодів суттю питань з даної теми, виявляє знання лекційного матеріалу, законодавства та навчальної літератури, намагається аналізувати факти й події, робити висновки й розв'язувати задачі. Але на занятті поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача, дає неповні відповіді на запитання, припускається грубих помилок при висвітленні теоретичного матеріалу або 3—4 логічних помилок при розв'язанні задач.

Студенту виставляється задовільно в разі, коли студент виявив неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно, безсистемно, з грубими помилками, відсутні розуміння основної суті питань, висновки, узагальнення, виявлене невміння розв'язувати навчальні задачі.

Форми роботи та критерії оцінювання

Рейтинговий контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНКА ЄКТС	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано
B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50-54		
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано

Встановлюються наступні вагові коефіцієнти:

- Екзамен - 0,4
- Поточний контроль дисципліни, яка закінчується екзаменом - 0,6
- Залік – 0,2
- Поточний контроль дисципліни, яка закінчується заліком - 0,8

Кількість балів у кінці семестру повинна складати до 400 балів (за 4 кредити), тобто сума балів за виконання усіх завдань.

Відповідний розподіл балів, які отримують студенти за 4 кредити.

Оцінювання 4 кредити = 400 балів.

Поточний контроль							Накопичувальні бали/ Сума (300 балів)
1 кредит							
П1	П2	П3	П4			С1	100
15	15	15	15			40	
Поточний контроль							Накопичувальні бали/ Сума
2 кредит							
П5	П6	П7				С2	100
20	20	20				40	
Поточний контроль							Накопичувальні бали/ Сума
3 кредит							
П8	П9	П10	П11			С3	100
15	15	15	15			40	
Поточний контроль							Накопичувальні бали/ Сума
4 кредит							
П12	П13	П14	П15	П16		С4	100
15	15	15	15	15		25	

Форми поточного та підсумкового контролю. Комплексна діагностика знань, умінь і навичок студентів із дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань (КР). Поточне оцінювання (індивідуальне, групове і фронтальне опитування, самостійна робота, самоконтроль). Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння та засвоєння програмового матеріалу, виконання практичних робіт, уміння самостійно опрацьовувати тексти, складання конспекту рекомендованої літератури, написання і захист реферату, здатності публічно чи письмово представляти певний матеріал. Завданням підсумкового контролю (КР, іспит) є перевірка глибини засвоєння студентом програмового матеріалу модуля.

9. Засоби діагностики

Одним із важливих засобів підвищення ефективності навчального процесу є створення регулярної, активної, стимулюючої системи навчальної роботи студентів. Ця стимулююча система проявляється у застосуванні різних видів контролю.

Контроль за виконанням студентами навчального плану з курсу «**Право соціального забезпечення**», за рівнем отриманих ними знань, набутих навичок й умінь здійснюється за допомогою форм поточного, проміжного і підсумкового контролю, визначених навчальною програмою.

1. Поточний контроль здійснюється у ході повсякденної роботи студентів під час проведення семінарських (практичних) занять та інших форм контролю і має на меті перевірку рівня знань студента за темами

дисципліни. Такий вид контролю стимулює у студентів прагнення до систематичної самостійної роботи, виконання практичних завдань, підвищення інтересу до навчальної дисципліни, формування почуття відповідальності за результати навчання.

Поточний контроль проводиться, зокрема, у таких формах:

- 1.1. Метод усного контролю: індивідуальне або фронтальне опитування.
- 1.2. Метод письмового контролю: контрольна робота
- 1.3. Метод тестового контролю (письмового).
- 1.4. Метод самоконтролю.

2. Підсумковий контроль застосовується для перевірки успішності знань студентів після завершення вивчення навчальної дисципліни.

10. Методи навчання

1. Проблемні лекції направлені на розвиток логічного мислення студентів. Коло питань теми обмежується двома-трьома ключовими моментами. Студентам під час лекцій роздається друкований матеріал, виділяються головні висновки з питань, що розглядаються. При читанні лекцій студентам даються питання для самостійного обмірковування. Студенти здійснюють коментарі самостійно або за участю викладача.

2. Робота в малих групах дає змогу структурувати семінарські заняття за формою і змістом, створює можливості для участі кожного студента в роботі за темою заняття, забезпечує формування особистісних якостей та досвіду спілкування.

3. Семінари-дискусії передбачають обмін думками і поглядами учасників з приводу даної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

4. Мозкові атаки – метод розв'язання невідкладних завдань, сутність якого полягає в тому, щоб висловити якомога більшу кількість ідей за дуже обмежений проміжок часу, обговорити і здійснити їх селекцію.

5. Кейс-метод – розгляд, аналіз конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності.

6. Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи групи, звіту про виконання індивідуальних завдань.

11. Рекомендована література

Нормативно-правові акти:

1. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Закон України від 26 січня 1993 року № 2427-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 4. Ст. 19.
2. Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення: Закон України від 24 лютого 1994 року № 4004-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 27. Ст. 218.
3. Про психіатричну допомогу: Закон України від 22 лютого 2000 року № 1489-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2000. № 19. Ст. 143.

4. Про захист населення від інфекційних хвороб: Закон України від 06 квітня 2000 року № 1645-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2000. № 29. Ст. 228.
5. Про боротьбу із захворюванням на туберкульоз: Закон України від 28 грудня 05 липня 2001 року № 2586-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 49. Ст. 258.
6. Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні: Закон України від 20 січня 2006 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2006. № 2. 2-3. Ст. 36
7. Про запобігання захворюванню на синдром набутого імунodefіциту (СНІД) та соціальний захист населення: Закон України від 20 жовтня 2014 року № 1708-VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 48. Ст. 2055.
8. Про затвердження Національної стратегії у сфері прав людини: Указ Президента України від 25 серпня 2015 року № 501/2015. *Офіційний вісник України*. 2015. № 69. Ст. 2257.
9. Про впорядкування безоплатного та пільгового відпуску лікарських засобів за рецептами лікарів у разі амбулаторного лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань: Постанова Кабінету Міністрів України від 17 серпня 1998 р. № 1303. *Офіційний вісник України*. 1998. № 33. Ст. 1241.
10. Про затвердження Програми подання громадянам гарантованої державою безоплатної медичної допомоги: Постанова Кабінету Міністрів України від 11 липня 2002 року № 955. *Офіційний вісник України*. 2002. № 28. Ст. 1324.
11. Про схвалення Концепції проекту Закону України Про загальнодержавну систему надання екстреної медичної допомоги: розпорядження Кабінету Міністрів України від 25 листопада 2009 року № 1426-р. *Урядовий кур'єр*. 2009. № 231.
12. Про затвердження Порядку забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю та інших окремих категорій населення і виплати грошової компенсації вартості за самостійно придбані технічні та інші засоби реабілітації, переліків таких засобів: Постанова Кабінету Міністрів України від 5 квітня 2012 року № 321. *Офіційний вісник України*. 2012. № 31. Ст. 1146
13. Про затвердження Порядку створення госпітальних округів: Постанова Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2016 року № 932. *Офіційний вісник України*. 2016. № 99. Ст. 3218.
14. Про затвердження плану заходів із впровадження в Україні Міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я та Міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я дітей і підлітків: Розпорядження Кабінетом Міністрів України від 27 грудня 2017 року № 1008-р. *Урядовий кур'єр*. № 6.
15. Про затвердження Державної стратегії реалізації державної політики забезпечення населення лікарськими засобами на період до 2025 року: Постанова Кабінету Міністрів України від 5 грудня 2018 року № 1022. *Офіційний вісник України*. 2018. № 98. Ст. 3240.

16. Деякі питання щодо договорів про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій: Постанова Кабінету Міністрів України від 25 квітня 2018 року № 410. *Офіційний вісник України*. 2018. № 45. Ст. 1570.
17. Про затвердження переліків закладів охорони здоров'я, лікарських, провізорських посад, посад молодших спеціалістів з фармацевтичною освітою, посад професіоналів у галузі охорони здоров'я та посад фахівців у галузі охорони здоров'я з у закладах охорони здоров'я: Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 28 жовтня 2002 року № 385. *Офіційний вісник України*. 2002. № 46. Ст. 2116.
18. Про єдину систему надання екстреної медичної допомоги: Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 01 червня 2009 року № 370. *Офіційний вісник України*. 2009. № 73. Ст. 2516.
19. Порядок організації медичного обслуговування та направлення пацієнтів до закладів охорони здоров'я, що надають вторинну (спеціалізовану) та третинну (високоспеціалізовану) медичну допомогу: Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 05 жовтня 2011 року № 646. *Офіційний вісник України*. 2011. № 99. Ст. 3649
20. Порядок організації медичного обслуговування та направлення пацієнтів до закладів охорони здоров'я, що надають вторинну (спеціалізовану) та третинну (високоспеціалізовану) медичну допомогу: Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 05 жовтня 2011 року № 646. *Офіційний вісник України*. 2011. № 99. Ст. 364.
21. Про затвердження нормативно-правових актів МОЗ України та НАМН України щодо реалізації постанови Кабінету Міністрів України від 14 червня 2017 року № 425 «Деякі питання реалізації пілотного проекту щодо зміни механізму фінансування надання медичної допомоги в окремих науково-дослідних установах Національної академії медичних наук»: Наказ Міністерства охорони здоров'я України, Національної академії медичних наук України від 28 червня 2017 року № 967/58. *Офіційний вісник України*. 2017. № 80. Ст. 2483.
22. Про затвердження Порядку надання первинної медичної допомоги: Наказ Міністерства здоров'я України від 19 березня 2018 року № 504. URL: <http://moz.gov.ua/article/ministry-mandates>.
23. Про організацію направлення медичних працівників, що добровільно виявили бажання надати медичну допомогу у районі здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях: Наказ Міністерства здоров'я України від 27 квітня 2018 року № 814/ URL: <http://moz.gov.ua/article/ministry-mandates>
24. Про затвердження об'єму надання вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги, що повинен забезпечуватися багатопрофільними лікарнями інтенсивного лікування першого та другого рівня. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 19 жовтня 2018 року № 1881. *Офіційний вісник України*. 2018. № 97. Ст. 3210.

25. Про затвердження Порядку вибору лікаря, який надає первинну медичну допомогу, та форми декларації про вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу: Наказ Міністерства охорони здоров'я від 19 травня 2018 року № 503. *Офіційний вісник України*. 2018. № 23. Ст. 847.

26. Про затвердження типових форм договорів про забезпечення особи з інвалідністю, дитини з інвалідністю, іншої особи технічними та іншими засобами реабілітації, надання послуг з їх ремонту: Наказ Міністерства соціальної політики України від 12 квітня 2018 № 506. *Офіційний вісник України*. 2018. № 35. Ст. 1254.

Навчальні посібники

Базові

1. Алімова Ю.А., Гордієнко І.В. Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей і підлітків: упровадження в роботу. *Харківський обласний спеціалізований будинок дитини №1*. *НейроNews*. Психоневрологія та нейропсіхіатрія. 6 (90). 2017. С. 37–40

2. Бориченко К.В. Соціальний захист сімей з дітьми за законодавством України: монографія. Одеса : Фенікс, гуманітарного університету. Сер. : Юриспруденція. 2015. № 15 Том 2. С. 11–13.

3. Герц А.А. Медична послуга як об'єкт правового регулювання. *Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету*. Сер.: Юриспруденція. 2015. № 15 Том 2. С. 12–18.

4. Дунаєва Л. М. Право соціального забезпечення України : метод. вказівки для студентів. Одеса : Одес. нац. ун-тет ім. І. І. Мечникова, 2021. 126 с.

5. Ковригіна В.Є. Адміністративно-правове регулювання екстреної медичної допомоги. дисер. на здоб. наук. ступеня к.ю.н., Д 26.007.03. Нац. акад. внут. спр., 15 лютого 2017 р. С. 43–46.

6. Корнілова О.В. Щодо визначення понять «медична допомога» та «медичні послуги». Правові та інституційні механізми забезпечення розвитку України в умовах європейської: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 18 травня 2018 р.) У 2-х т. Т. 1 / відп. ред. Г. О. Ульянова. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2018. С. 511–515.

7. Корнілова Олеся. Медична допомога як вид соціального забезпечення : монографія. Нац. ун-т «Одеська юрид. академія». Одеса : Фенікс, 2021. 214 с.

8. Чанишева Г.І. Право соціального забезпечення : навчальний посібник. Одеса, 2022. 266 с.

9. Самофал М.М. Підстави виникнення правовідносин з надання медичних послуг. *Вісник Вищої ради* 2015. 302 с.

10. Чанишева Г.І. Медична допомога. *Велика українська енциклопедія*. Київ: «Видавництво Людмила», 2020: Право соціального забезпечення 2020. С.371-375.

Допоміжна

1. Ільчук Л. І. Світовий досвід моделей соціальної політики та їх можливість використання в Україні URL: <http://ipzn.org.ua/svitovyj-dosvid-odelejsotsialnoyi-polityky-ta-yih-mozhlyvist-vykorystannya-v-ukrayini/> (дата звернення: 12.08.2019).

2. Іншин М.І., Щербина В.І. Трудове право України та зарубіжних країн: академічний курс. Загальна та Особлива частини: підручник. Харків: Колегіум, 2018. 1122с.
3. Костюк В. Л. Державні соціальні допомоги: поняття, ознаки, основні види та тенденції розвитку. *Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право»*. 2017. № 1(15). С. 1-18.
4. Мигович І. І., Семигіна Т. В. Чому Україні потрібен Закон «Про соціальну роботу». *Соціальна політика і соціальна робота*. 2004. № 2.
5. Міхненко Л. В. Пенсійна справа: навч. посіб. Д.: Оксамит-Текс, 2007. 224 с.
6. Синчук С. М. Теорія соціального ризику за правом соціального забезпечення. *Право України*. 2003. № 3. С.55–59.
7. Тарасенко В. С. Поняття та види соціальних допомог. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2014. № 2. С. 122-131

12. Інформаційні ресурси

1. Google: Пошукова системи Інтернет. - Режим доступу до електронних ресурсів: <http://www.google.com.ua/>

Офіційні веб-сайти

1. Верховна рада України: www.rada.gov.ua
2. Міжнародна організація праці (МОП): www.ilo.org.ua
3. Міністерства України// Урядовий портал: <http://www.kmu.gov.ua>
4. Міністерство Фінансів України: www.minfin.gov.ua
5. Міністерство соціальної політики України: <http://www.msp.gov.ua>
6. Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства: meconomy@me.gov.ua
7. Міністерство освіти України <https://mon.gov.ua/ua>
8. Пенсійний фонд України: rfu.gov.ua

Журнальні ресурси

1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: пошукова система сайту: Наукова періодика України. - Режим доступу до електронних ресурсів: <http://www.nbuv.gov.ua/portal/>.
2. Юридичний журнал: сайт журналу. - Режим доступу до електронних ресурсів:
<http://www.justinian.com.ua/>.